

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

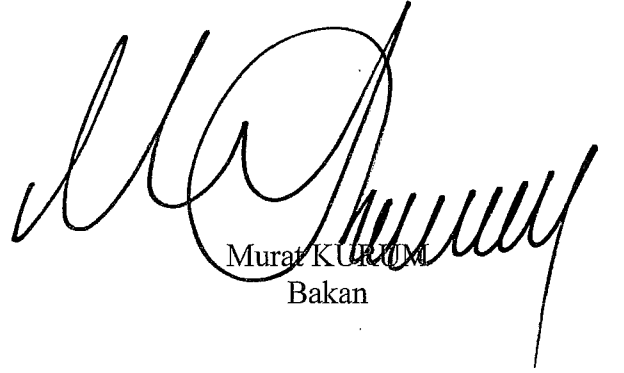
Sayı :30824082-610-1890029
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Haziran 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet, 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (33 Adet, 71 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ KENANOĞLU'NUN
TBMM 7/63934 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Erzincan'ın İliç ilçesinde 2010 yılından beri Anagold Şirketi altın arama ve çıkarma faaliyetleri yürütmektedir. Madeni işleten Anagold şirketinin ana ortağı, % 80'le Kanadalı SSR Mining, % 20'lik ortağı ise kamuoyunda iktidara yakınlığı ile bilinen Çalık Holding'tir.

Türkiye'nin dört bir tarafı madencilik projeleriyle çevrilmiş durumda ve madencilik projeleriyle birlikte doğa her geçen gün daha fazla tahrip edilmektedir.

Erzincan-İliç'te Çöpler köyünün tam üstünde işletilen bu altın madeninde yılda 8 bin 900 ton sülfürik asit, 6 bin 500 ton siyanür ve 4 bin 800 ton silika ve daha 21 çeşit zehirli kimyasal kullanılmaktadır. Anagold şirketi 197 futbol sahası büyüklüğündeki siyanür ve sülfürik asitli atık havuzunu 600 futbol sahası büyüklüğüne çıkarmıştır. Daha önce toprağı ve suyu zehirleyen Amerikan Anagold Altın Madeni şirketi 10 evaporator vasıtasıyla 66 milyon ton siyanürü buharlaştırarak atmosfere vermeyi ve tüm Türkiye'yi zehirlmeye davetiye çıkarmaktadır.

Çalık ve Kanadalı ortağı İliç'te yüzlerce sondaj yapmış ve yapmaya da devam etmektedir. Bir nükleer tesisten daha tehlikeli olan bu işletmenin, siyanürlü ve sülfürik asitleri atık barajı dolmasın diye atmosfere püskürtmesi faaliyeti mutlaka durdurulmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız, Erzincan İliç'te Anagold şirketinin siyanürlü ve sülfürik asitleri buharlaştırarak atmosfere bıraktığından haberdar mıdır?
- 2- Erzincan İliç'te faaliyet yürüten Amerikan Anagold Altın Madeni şirketinin 10 evaporator vasıtasıyla 66 milyon ton siyanürü buharlaştırarak atmosfere vermesi nedeniyle haklarında inceleme başlatılacak mıdır?
- 3- Türkiye'nin can damarı Fırat Nehri'nin yanında yılda 8 bin 900 ton sülfürik asit, 6 bin 500 ton siyanür, nitrik asit, silika ve bilumum kimyasalları kullanmak o bölgedeki canlıların yaşamına bir tehdit etmiyor mu?
- 4- 197 futbol sahası büyüklüğündeki bir zehir barajında biriken zehirli sular taşmasın diye, "evaporator" denilen bir aletle atmosfere buhar salmak insan sağlığını tehdit değil midir?
- 5- İşletmedeki 21 farklı kimyasalın olduğu atık barajın, yıl boyunca 1 milyon 720 bin ton zehirli, yakıcı, dağlayıcı ve boğucu kimyasal madde kullanılması bölge insanlarının ve o bölgede yaşayan bütün canlıların yaşamına yönelik bir tehdit değil midir?
- 6- İnsanların yaşam ve geçim alanlarına, su kaynaklarına, tarım arazilerine, kültürel geçmişe, doğaya ve canlılara zarar vermeye devam eden Anagold şirketinin bu faaliyetleri durdurulacak mıdır?

CEVAP

Erzincan İli, İliç İlçesi, Çöpler Köyü Mevkiinde Anagold Madencilik tarafından işletilmekte olan maden sahasının ÇED Kararları, Maden Atığı Bertaraf Depolama Onayı ile Çevre İzin Lisans Belgesi bulunmaktadır.

Maden sahası içinde ve civar köylerde 7 ayrı noktada sürekli HCN (Hidrojen Siyanür) gazı ölçümleri gerçekleştirilmekte ve bu ölçümler kayıt altına alınmaktadır. Bu dedektörlere ek olarak proses alanlarında 49 adet sabit HCN (Hidrojen Siyanür) dedektörü daha mevcuttur.

Tesiste toplam 26 adet baca bulunmakta olup, tüm izlemeler belirlenen periyotlarda yapılmaktadır. Çevre mevzuatı kapsamında iki (2) adet bacasında ise SEÖS (Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi) kurulu olup, tesis çalıştığı sürece baca gazı ölçümleri online veri alınarak izlenmektedir.

Bakanlığımızca Atık Barajı bulunan tesislerde Çevresel Etki Değerlendirmesi ile Çevre İzin/Lisans süreçlerinde yeraltı sularında herhangi bir kirlilik meydana gelip gelmediğinin tespiti için hidrolojik koşullar da gözetilerek membaa ve mansap kısımlarından gözlem kuyuları açılmakta ve buradan alınan numuneler Bakanlığımızca yetkilendirilen Çevre Laboratuvarında analizleri yapılmak suretiyle izlenmektedir.

Söz konusu tesiste her ay 19 adet yeraltı, kaynak, su deposu ve çeşmeden, 8 adet yüzey suyu noktasından örnekler alınmaktadır. Yeraltı suları ayda 1 kez, yüzey suları ayda 2 kez olmak üzere örneklenmekte ve yurtiçi ve yurtdışında çeşitli çevre laboratuvarlarına analize gönderilmektedir.

Bakanlığımız ve Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz denetim personeli tarafından; söz konusu tesiste 2017 yılından bugüne kadar 60'ın üzerinde, 01.01.2021-01.06.2022 tarihleri arasında 16 çevre denetimi gerçekleştirilmiştir.

Tesisin membaa ve mansap kısımlarında bulunan gözlem kuyularında yapılan rutin izlemelerin yanı sıra Bakanlığımız merkez denetim ekibi tarafından 10.03.2022 tarihinde yapılan denetimde, atık barajından alınan numunelerin analizi sonucunda Toplam Siyanür Ölçümleri dedeksiyon limitinin altındadır. Yani söz konusu atık barajında siyanür tespit edilmemiştir.

Ayrıca; denetim esnasında evaporasyon ünitelerinin gerekli modelleme çalışmaları yapıp Bakanlığımızdan gerekli izinler alınmadan çalıştırılmaması kararı alınmış ve söz konusu üniteler sahadan kaldırılmıştır.